Risk och konsekvensbeskrivning med tillhörande barnkonsekvensanalys över förändrad skolorganisation med start läsåret 2025/2026, perspektiv elever

Sociala relationer

Förändringen i grundskoleorganisationen kan ha betydande effekter på barnens sociala relationer. När elever flyttas till nya skolor kan de behöva lämna sina nuvarande vänner och lärare, vilket kan skapa känslor av osäkerhet och oro. Att anpassa sig till en ny skolmiljö innebär att barnen måste bygga upp nya vänskapsband och relationer med nya lärare och klasskamrater. Det är viktigt att beakta att sociala relationer spelar en central roll i barnens utveckling och välbefinnande. Att ha stabila och trygga relationer med både jämnåriga och vuxna i skolan bidrar till en positiv skolupplevelse och kan påverka barnens akademiska prestationer och emotionella hälsa.

Det kan även finnas väl små sociala sammanhang vid alltför små klasser eller grupperingar. De mindre sammanhangen kan bli trygga men eleven kan också känna att det inte riktigt finns någon kompis eller sammanhang för dem.

Rutinen för övergångar inom och mellan förskolor, skolor och skolformer i Österåkers kommun syftar till väl fungerande övergångar för samtliga barn och elever genom hela utbildningskedjan. Förskola, förskoleklassen, fritidshemmet och skolan ska samverka med varandra för att stödja barns och elevernas utveckling och lärande. Det handlar bland annat om att utbyta erfarenheter och information inför skiften under dagen. Att samverka handlar om att göra hela dagen tydlig för barn och elever. Det kan innebära att på ett medvetet sätt arbeta med de skillnader som finns genom att exempelvis skapa en struktur över hela dagen, kommunicera likheter och skillnader i de olika verksamheterna samt vara lyhörd för barns och elevers föreställningar. All dokumentation sker och överlämnas via Unikum.

Kunskap och lärande

Att byta skola innebär att eleven går från en känd undervisningsmiljö in i en annan, vilket kan innebära att det uppstår ett glapp i barns lärande och utveckling. Övergångar mellan skolformer är särskilt kritiska för barn som behöver stöd och anpassningar. Vid övergångar är det därför viktigt att mottagande skola och dess lärare känner till elevers kunskapsnivå samt behov och förutsättningar i övrigt. Det är också viktigt att informationen används för att anpassa undervisningen. För att stötta elever som byter skolor behöver förvaltning och skolor arbeta med och bevaka hur förändringen påverkar elevernas lärande. Viktiga delar i de rutinerna är att skolledning, elevhälsoteam och klassföreståndare/mentorer behöva planera för att ge tid till att stötta berörda elever både vid avslut och nystart. Elever i behov av stöd kommer att behöva tas särskild hänsyn till vid skolbyten.

De nya eleverna behöver snabbt första hur den skolan arbetar för att kontinuiteten ska bli så bra som möjligt, särskilt för elever som är i behov av stöd. Om elev är i behov av särskilt stöd, är det viktigt att dokumentation förs över mellan skolor, exempelvis åtgärdsprogram eller annat

underlag från tidigare skola. Det är även viktigt att lyssna på hur eleven och vårdnadshavarna har upplevt tidigare skolgång samt vad de tycker är viktigt att den nya skolan känner till. En förändrad grundskoleorganisation kan leda till bättre pedagogiska effekter och en förbättrad arbetsmiljö för både elever och lärare jämfört med andra metoder att nå en ekonomi i balans vid minskade elevvolymer. Genom att omorganisera skolor och omfördela elever kan grundskolan uppnå en bättre ekonomisk balans, vilket kan leda till förbättrade resurser och tydligare riktat stöd för elever i deras kunskapsmässiga utveckling.

För elever som måste byta till skolor längre bort från hemmet kan den ökade resvägen leda till längre dagar och mindre tid för fritidsaktiviteter och läxor. Av det skälet är det mycket viktigt att efter avslutat skolval göra en översyn av behovet av skolskjuts i syfte att erbjuda bästa möjliga lösning för berörda elever.

En viktig del i översynen av grundskoleorganisationen var att skapa lagom stora klasser. Undervisningssituationer kan i för små sammanhang upplevas mindre stimulerande för elever. Alltför små klasser kan bli för små sociala sammanhang för att stödja elevers sociala och kunskapsmässiga utveckling samt ge lägre draghjälp för läraren vid pedagogiska diskussioner eller övningar. Å andra sidan, alltför stora klasser kan bli stökiga med försämrad arbetsmiljö för både elever och personal. Stora klasser kan även minska lärarens möjlighet att ge stöd till elever som är behov av det. Klasstorlekens påverkan av förändrad grundskoleorganisation behöver därför följas upp och utvärderas.

Uppföljning och utvärdering

Effekter av den förändrade grundskoleorganisationen behöver följas upp både kvalitativt och kvantitativt. Den kvalitativa uppföljningen sker genom dagliga samtal mellan elev och lärare men även mellan elevhälsoteam och personal. På övergripande nivå kommer effekterna att följas upp genom löpande avstämning rektorer och skolchef men även på rektorsmöten och centrala elevhälsomöten.

Kvantitativt kommer effekterna exempelvis att följas upp av betygsförändringar, närvarosammanställningar samt enkätresultat för berörda enheter.

Resultaten av ovan beskrivna kvantitativa och kvalitativa uppföljningar kommer att dokumenteras genom det systematiska kvalitetsarbetet.

Åkersberga 250107, skolchef Joakim Östling